

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului Bulgaru Ruslan și de către Țăranu Lidia – succesorul părții vătămate Țăranu Lilia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 08 iulie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

*Bulgaru Ruslan XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 01.10.2019 – 08.07.2020;

Instanța de apel: 13.08.2020 – 03.11.2020;

Instanța de recurs: 20.01.2021 – 28.04.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 08 iulie 2020, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul **Bulgaru Ruslan XXXXX**, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia împotriva lui Bulgaru Ruslan cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 1 500 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei s-a admis parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Bulgaru Ruslan în beneficiul lui Țăranu Lidia prejudiciul moral în mărime de 300 000 (trei sute mii) lei și cheltuielile de asistență judiciară în mărime de 5 000 (cinci mii) lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia împotriva SC „Moldasig” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 1 000 000 lei, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cucu Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune din contul lui Bulgaru Ruslan în mărime de 500 000 s-a admis parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Bulgaru Ruslan în beneficiul lui Cucu Alexandru prejudiciul moral în mărime de 100 000 (una sută mii) lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul lui Bulgaru Ruslan în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4 618 (patru mii șase sute optsprezece) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *in fapt*, a reținut că Bulgaru Ruslan, la 28 mai 2019, aproximativ la orele 23¹⁰, în timpul în care conducea mijlocul de transport de model „Suzuki Liana” cu n/î XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică și anume, având în sânge o concentrație de 1,43 g/l, se deplasa pe traseul G106, situat între s. Mereni și s. Maximovca, r-nul Anenii Noi, avându-l în calitate de pasager pe Gherasimov Victor, nu a manifestat prudența sporită la trafic ce iar permite să prevadă situațiile periculoase care pot apărea în traficul rutier, nu a ținut cont de situația și condițiile rutiere și a încălcat regulile de securitate a circulației din Regulamentul Circulației Rutiere, și anume: pct. 14 lit. a) potrivit căruia conducătorul de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere; pct. 45 potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului, s-a tamponat cu automobilul de model BMW316 cu n/î XXXXX, condus de către Cucu Alexandru, care avea în calitate de pasager pe Țăranu Lilia.

În rezultatul impactului lui Lilia Țăranu, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201909C0122 i-au fost cauzate leziuni corporale grave care au legătură cauzală directă cu survenirea morții. Traumă asociată, traumă cranio-cerebrală închisă, excoriații pe față, fractură liniară a oaselor bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene difuz localizate pe cerebel, contuzia trunchiului cerebral cu hemoragii intratisulare, traumă vertebro-medulară închisă, rupturi ale aparatului ligamentar cervical C1-C2, hemoragii difuze în țesuturile moi

paravertebrale, epidurale, subdurale, subarahnoidiene și intramedulare la nivelul dat, traumă contuză închisă a toracelui, contuzia pulmonilor bilateral, traumă contuză a abdomenului, ruptura splinei, hemoperitoneum 500 ml, multiple escoriații în regiunea membrelor superioare bilateral, iar lui Alexandru Cucu conform raportului de expertiză judiciară nr. 201909D0077 din 18.07.2019 i-au fost cauzate leziuni grave sub formă de fractura închisă cominutivă în 1/3 proximală a femurului stâng cu deplasarea fragmentelor, fractura închisă a osului femural drept, 1/3 medie cu deplasare angulară a fragmentelor, fractura deschisă cominutivă a patelei pe dreapta, plagă tăiată la nivelul gambei distale pe dreapta, antero-medial, escoriații multiple pe genunchiul drept.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, adică *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale și decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apel:

- **procurorul**, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Bulgaru Ruslan să îi fie stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. La fel, să fie admise integral acțiunile succesoriului legal al părții vătămate, Țăranu Lidia și a părții vătămate Cucu Alexandru. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței să fie menținute fără modificări.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului o consideră prea blândă și neproportională cu pericolul social a acțiunilor criminale comise și impactul negativ asupra victimei defuncte, a succesoriului legal, părții vătămate precum și a rudelor acestora.

A mai indicat apelantul că deși instanța de judecată a reținut că infracțiunea imputată a fost comisă de către inculpat, aceasta nu a ținut cont de toate circumstanțele cazului și anume de gradul și pericolul social pe care îl reprezintă infracțiunea, și urmările grave care au survenit în rezultatul comiterii acesteia - decesul unei persoane și cauzarea vătămărilor grave a sănătății altei părți vătămate, or, viața persoanei reprezintă valoare supremă ocrotită în prim plan de norma penală. Totodată, art. 2 § 1 al CEDO impune statului obligația de a asigura dreptul la viață prin implementarea unei legislații penale concrete, care să descurajeze comiterea de infracțiuni contra persoanei și care să se sprijine pe un mecanism de aplicare conceput pentru a preveni, împiedica și pedepsi încălcările sale. Această obligație presupune, implicit, începerea unei anchete oficiale efective atunci când o persoană își pierde viața.

Din considerentele menționate se deduce că, sentința în cauză este ilegală sub aspectul blândeții pedepsei stabilite inculpatului, deoarece instanța de judecată nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei;

- *avocatul Stratu Andrei în interesele părții vătămate Cucu Alexandru*, care a solicitat casarea parțială a acesteia în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri în acea latură, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cucu Alexandru cu dispunerea încasării din contul inculpatului Bulgaru Ruslan în beneficiul lui Cucu Alexandru a prejudiciului moral cauzat în urma comiterii infracțiunii în mărime de 500 000 lei.

În susținerea apelului declarat s-a evidențiat că conform prevederilor art. 219 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral.

Mai detaliat, repararea prejudiciului moral este stipulată în art. 2036 Cod civil unde este reglementat: (1) *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.* (2) *Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.*

De asemenea, a mai menționat apelantul că Cucu Alexandru era încadrat în câmpul muncii la Centrul și Agreement al Elevilor, Criuleni în calitate de conducător al cercului de dans (pentru perioada 01.09.2018-31.05.2019), fiind multiplu premiant al concursurilor de dans de gală. Prin urmare fiind dansator de profesie, iar în urma accidentului rutier fiindu-i fracturate ambele picioare, Cucu Alexandru nu va mai putea activa niciodată în domeniul dansului, fiind recunoscut de către organele abilitate ca persoană cu grad de dizabilitate accentuat. În urma comiterii acestei infracțiuni de către inculpatul Bulgaru Ruslan, lui Cucu Alexandru nu numai că i-a fost încălcat dreptul la sănătate, dar și viitorul acestuia de a profesa și preda dansuri de gală a fost curmat;

- *Țăranu Lidia – succesorul părții vătămate Țăranu Lilia*, care a solicitat casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, cauza să fie judecată potrivit procedurii generale, cu stabilirea unei pedepse mai aspre inculpatului și să fie dispusă încasarea din contul celui din urmă a cheltuielilor judiciare suportate pe caz în legătură cu acordarea asistenței judiciare.

Cerințele înaintate de apelantă au fost argumentate prin faptul că instanța de judecată urma să verifice dacă declarația privind examinarea cauzei penale în procedură simplificată, care este cuprinsă într-un înscris autentic întrunește condițiile cerute de legea procesual penală, adică este înaintată în cunoștință de cauză și însoțită de solicitarea de judecare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Însă, potrivit declarațiilor inculpatului date la faza de urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, acesta a declarat că la el a venit o rudă cu soția lui și a servit cu el 1 litru de vin și pe la orele 19.00 el s-a urcat cu ei în mașina lor și i-a petrecut până în centrul satului și acolo a servit cafea. Ce s-a petrecut mai departe nu țin minte. Și-a revenit în spital.

Când era la spital a venit feciorul și i-a povestit că el a săvârșit un accident rutier cu automobilul său între s. Mereni și s. Maximovca, și a decedat o persoană. Ce căuta acolo nu știe. Posibil de la trauma în urma accidentului rutier nu își amintește. Recunoaște vina așa cum este indicat în învinuire.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, consideră că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă și neechitabilă, care nu își va atinge scopul principal de reeducare a inculpatului Bulgaru Ruslan. Or, inculpatul în mod abuziv s-a folosit de facilitățile art. 364¹ Cod de procedură penală și a solicitat în mod formal judecarea cauzei penale în procedură simplificată pentru a scăpa de o pedeapsă mai aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020 apelurile declarate au fost admise, casată parțial sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 08 iulie 2020, în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile și pronunțată în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Bulgaru Ruslan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a încasat de la Bulgaru Ruslan în beneficiul succesorului părții vătămate Țăranu Lidia prejudiciul moral în mărime de 500 000 (cinci sute mii) lei.

S-a încasat de la Bulgaru Ruslan în beneficiul părții vătămate Cucu Alexandru prejudiciul moral în mărime de 200 000 (două sute mii) lei.

În rest, sentința a fost menținută.

5. Pentru a motiva decizia adoptată, instanța de apel a reiterat că la caz, concluzia primei instanțe referitoare la vinovăția inculpatului Bulgaru Ruslan este pe deplin justificată, or, verificând din oficiu la acest capitol sentința pronunțată, instanța de apel a considerat că vina inculpatului Bulgaru Ruslan de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal, este dovedită integral prin probele administrate și cercetate conform art. 101 Cod de procedură penală. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate la faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, și admise de prima instanță, fiind corect apreciate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

La fel, instanța de apel a remarcat că, autorii apelului nu contestă starea de fapt stabilită de către prima instanță și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Bulgaru Ruslan, însă critică hotărârea contestată în partea stabilirii pedepsei și laturii civile.

Analizând conținutul sentinței, instanța de apel a reținut că instanța ierarhic inferioară corect a stabilit inculpatului pedeapsa cu închisoare, însă, motivele care au fost puse la baza stabilirii limitei minime de pedeapsă prevăzută de sancțiunea normei incriminate, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate.

Prin urmare, la stabilirea și individualizarea pedepsei stabilite lui Bulgaru Ruslan,

prima instanță a indicat că a luat în considerație faptul că inculpatul anterior a fost judecat, antecedentele penale fiind stinse, la locul de trai se caracterizează negativ. La fel, inculpatul Bulgaru Ruslan a comis o infracțiune gravă, care s-a soldat cu urmăriri negative, și anume decesul unei persoane, cât și vătămarea gravă a integrității corporale a altei persoane; a ajutat din punct de vedere financiar familia victimei și a părții vătămate, prejudiciul material fiind recuperat, iar în ceea ce privește prejudiciul moral, acesta până la momentul de față nu a fost recuperat.

Acestea fiind reținute în cauza dedusă judecării, instanța de apel a concluzionat că prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, stabilind o pedeapsă prea blândă inculpatului în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

La capitolul dat, instanța de apel a ținut să menționeze că categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit prevalează în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în Partea specială sânt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

În speță, instanța de apel a constatat că obiectul contestării sentinței, de fapt, îl constituie aplicarea unei pedepse prea blânde în privința inculpatului.

Astfel, instanța însușindu-și concluzia expusă de prima instanță, a considerat posibilă atingerea scopului pedepsei penale doar în cazul aplicării unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, luând în considerație că inculpatul și-a recunoscut vina pe deplin, căindu-se sincer de fapta comisă; personalitatea acestuia și de conduita sa pe tot parcursul cercetării judecătorești.

Totodată, instanța de apel analizând cerințele părții vătămate Cucu Alexandru și anume în privința aditerii integrale a acțiunii civile cu dispunerea încasării din contul inculpatului Bulgaru Ruslan în beneficiul lui Cucu Alexandru a prejudiciului moral cauzat în urma comiterii infracțiunii în mărime de 500 000 lei, precum și cerința succesului părții vătămate Țaranu Lidia privind admiterea integrală a acțiunii civile cu încasarea din contul lui Bulgaru Ruslan în beneficiul său a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată suportate în prima instanță, cât și încasarea de la partea civilmente responsabilă SC

„Moldasig” SA în beneficiul său a prejudiciului pentru persoană păgubită în caz de deces, instanța de apel a conchis că aceste revendicări și-au găsit confirmare parțial la judecarea apelurilor declarate.

Așadar, în corespundere cu prevederile art. 394 alin. (5) Cod de procedură penală: (5) *Partea descriptivă a sentințelor de condamnare sau achitare ori de încetare a procesului penal trebuie să conțină motivele pe care este întemeiată hotărârea instanței cu privire la acțiunea civilă sau la repararea pagubei materiale cauzate de infracțiune.*

Potrivit stipulărilor art. 385 alin. (1), pct. 10), 14) Cod procedură penală: (1) *La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.*

În lumina celor reținute mai sus, instanța de apel a conchis ca fiind neargumentată concluzia primei instanțe privind admiterea în parte a pretenției părții vătămate Cucu Alexeandru cu referire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma infracțiunii în sumă de 100 000 lei, or caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerație circumstanțele cauzei în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al părții vătămate.

În această ordine de idei, instanța de apel a subliniat că nu poate menține soluția primei instanțe prin care s-a dispus că acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Cucu Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului moral să fie admisă parțial, dat fiind că partea vătămată a suferit enorm de pe urma acțiunilor comise de către inculpat, iar încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei instanța de apel l-a considerat inechitabil și neproporțional suferințelor psihice și fizice ale părții vătămate, impactului asupra sănătății acestuia, și din aceste considerente a decis că suma de 200 000 lei ar fi una proporțională suferințelor cauzate.

Cu referire la apelul declarat de succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia, instanța de apel a reținut că, în cadrul judecării cauzei penale, până la începerea cercetării judecătorești, succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia, prin intermediul avocatului Nichitoi Iurie a relatat că are pretenții morale față de inculpatul Bulgaru Ruslan și materiale față de persoana civilmente responsabilă SC „Moldasig” SA, menționând că în rezultatul acțiunii ilegale săvârșite de inculpat, a decedat fiica sa Țăranu Lilia și a suportat cheltuieli materiale, cât și morale.

Astfel, succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia a solicitat încasarea din contul SC „Moldasig” SA suma despăgubirii de asigurare prevăzută de Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în mărime de 1 000 000 lei. De asemenea, prin cerere de chemare în judecată s-a solicitat încasarea din contul inculpatului Bulgaru Ruslan în beneficiul lui Țăranu Lidia suma prejudiciului moral în valoare de 1 500 000 lei și cheltuieli de asistență judiciară în mărime de 10 000 lei.

La caz, instanța de apel a stabilit partea civilă nu a prezentat nici un document

justificativ, care ar confirma despăgubirea în cuantum de 1 000 000 lei și nici nu a probat că suma despăgubirii solicitate în mărime de 1 000 000 lei constituie prețul minim pentru servicii similare prestate de birourile de pompe funebre, din care considerente la moment este imposibil de a calcula cuantumul despăgubirii de asigurare.

Concomitent, instanța de apel a reținut că, odată ce reclamantul a susținut faptul că, prin ordinul nr. XXXXX, i-a fost achitată suma despăgubirii în mărime de 6 100 lei, semnând acordul nr. XXXXX privind plata despăgubirilor de asigurare în care a indicat ca nu este de acord cu suma dată, însă recepționează această sumă în baza acestui acord, chestiunea privind necesitatea și oportunitatea compensării unor despăgubiri de asigurare în cuantum de 1 000 000 lei urmează a fi stabilită la caz de instanța civilă în mod separat, deoarece la moment nu poate fi estimată cu certitudine.

Totodată, în baza celor constatate în prezenta cauză penală și a documentelor confirmative prezentate, se confirmă că în urma accidentului produs de către inculpatul Bulgaru Ruslan, succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia a avut de suferit un prejudiciu moral enorm, în legătură cu decesul fiicei sale, Țăranu Lilia.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că prejudiciul moral cauzat succesorului părții vătămate, Țăranu Lidia se justifică prin durerile psihice cauzate de decesul fiicei, considerând necesar de a încasa cu titlu de prejudiciu moral din contul inculpatului Bulgaru Ruslan în beneficiul succesorului părții vătămate, Țăranu Lidia suma de 500 000 lei, sumă care este echitabilă în raport cu infracțiunea comisă și suficientă, dar și care nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, potrivit căruia suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără justă cauză.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

- *avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului Bulgaru Ruslan*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală solicită repunerea în termen a cererii de recurs, casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În susținerea cerințelor solicitate în recurs, apărătorul a menționat că a fost în imposibilitate de a declara recurs ordinar în termenul prevăzut de lege deoarece în perioada decembrie 2020 – ianuarie 2021 a fost internat în spital, pe motivul contaminării cu Covid-19. Astfel, afirmă recurentul că pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel este una prea aspră în raport cu circumstanțele cauzei, având în vedere că cel din urmă a recunoscut vinovăția în comiterea faptei comise și se căiește activ de consecințele survenite, mai mult, acesta a achitat prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

Nu în ultimul rând, recurentul consideră nefondată suma prejudiciilor morale stabilite de instanța de apel, care constituie sume exagerate pentru inculpat, deoarece acesta are o situație materială precară și doi copii minori la întreținere;

- *Țăranu Lidia – succesorul părții vătămate Țăranu Lilia*, care invocând temei

pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă înaintată de aceasta să fie admisă integral, adică să fie dispusă încasarea din contul inculpatului prejudiciu moral în mărime de 1 500 000 lei și cheltuielile judiciare suportate în legătură cu acordarea asistenței judiciare pe caz în mărime de 16 000 lei, iar din contul părții civilmente responsabile SC "Moldasig" S.A. să fie încasată în beneficiul lui Țăranu Lidia suma de 1 000 000 lei pentru persoana păgubită în caz de deces. La fel, mai solicită recurenta casarea încheierii protocolare prin care a fost admisă cererea inculpatului cu privire la judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În argumentarea recursului declarat, recurenta a indicat că deși inculpatului a recunoscut printr-un înscris autentic fapta comisă și vinovăția sa, totuși la faza cercetării judecătorești acesta a declarat că nu cunoaște circumstanțele în care a avut loc accidentul rutier, dar ține minte doar că a servit 1 l de vin și a doua zi s-a trezit în spital cu traume, iar despre faptul că acesta a comis un accident l-a informat feciorul său. Aceste circumstanțe, în viziunea recurente constituie o încălcare a procedurii simplificate prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală, or inculpatul a înaintat cererea vizată cu scopul de a obține o hotărâre mai favorabilă, nefiind în cunoștință de cauză asupra evenimentelor petrecute în ziua specificată în actul de învinuire, și cu atât mai mult nu a făcut cunoștință cu probele administrate de acuzatorul de stat pe cauza dată.

La fel, se susține că instanța a fost părtinitoare atunci când s-a pronunțat asupra acțiunii civile înaintate către partea civilmente responsabilă SC "Moldasig" S.A. privind încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 1 000 000 lei, întrucât la examinarea cauzei în procedura simplificată, în cazul adoptării sentinței de condamnare, instanța de judecată se pronunță asupra acțiunii civile, în cazul în care inculpatul o recunoaște integral. Conform prevederilor art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul urmează să soluționeze acțiunea civilă.

Totodată, recurenta contestă mărimea prejudiciului moral stabilit de instanța de apel, considerând că 1 500 000 lei constituie o sumă obiectivă în raport cu fapta inculpatului, din a cărui vină a fost curmată viața lui Țăranu Lilia care avea doar 26 de ani. Această traumă este una care provoacă suferințe psihice până în prezent tuturor membrilor de familie, care nu se pot resemna cu ideea că fiica lor nu mai este în viață.

6.1. Asupra recursului declarat de avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului Bulgaru Ruslan, procurorul și succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia au depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sânt inadmisibile, pentru următoarele considerente.

7.1. Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond

și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol. Conform prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Cu referire la recursul declarat de către *avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului Bulgaru Ruslan*, Colegiul penal reține că recursul nominalizat a fost declarat la data de 12.02.2021, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 03.12.2020, adică peste termenul legal prevăzut de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului. Mai mult, argumentul recurentului precum că acesta nu a avut posibilitate de a se prezenta la pronunțarea deciziei pe motiv că a fost internat în spital în legătură cu contaminarea cu Covid-19, Colegiul penal îl respinge pe motiv că nu au fost administrate careva documente confirmative pe marginea cazului dat, iar simpla menționare a tardivității în cererea de recurs este apreciată ca fiind o constatare a recurentului ce poartă un caracter formal.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10)*, în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

În această ordine de idei, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

7.2. Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Așadar, cu referire la recursul declarat de *Țăranu Lidia – succesorul părții vătămate Țăranu Lilia*, Colegiul penal atestă că un prim argument se referă la faptul că prima instanță

greșit a admis cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe motiv că Bulgaru Ruslan a declarat în prima instanță că nu își amintește circumstanțele în care a avut loc accidentul, dar vinovăția o recunoaște și acceptă toate probele indicate în rechizitoriu.

În acest context, Colegiul penal ține să elucideze că potrivit prevederilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul poate solicita judecarea cauzei conform procedurii simplificate printr-un înscris autentic.

Înscrisul autentic al inculpatului va cuprinde atât recunoașterea faptei/faptelor descrise în rechizitoriu, cât și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Caracterul neechivoc al recunoașterii impune ca înscrisul să cuprindă o manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriul, solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe. Aceste condiții trebuie întrunite cumulativ, ținând seama că declarația inculpatului nu este un act formal, ci și unul substanțial, de fond.

Prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală impun, cât se poate de clar, ca declarația de recunoaștere a faptei/faptelor reținută în rechizitoriu să fie însoțită de o solicitare de judecare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește.

Revenind la cauza dedusă judecății, Colegiul constată că inculpatul Bulgaru Ruslan a recunoscut prin înscris autentic că recunoaște faptele incriminate în rechizitoriu, cu probele administrate pe cauză a făcut cunoștință și nu solicită administrarea altor probe noi de către apărătorul său (f.d. 191, vol. I).

Așadar, din cele consemnate mai sus este evident că procedura simplificată nu prevede ca inculpatul să expună prin declarațiile sale circumstanțele în care a fost comisă fapta, dar să recunoască vinovăția sa în comiterea faptei incriminate, să cunoască probele și să se abțină de la administrarea altor probe noi.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că presupusa încălcare a procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare în speța dată.

În continuare, referitor la chestiunea de soluționare a acțiunii civile înaintată de succesul părții vătămate, Țaranu Lidia împotriva SC „Moldasig” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 1 000 000 lei, Colegiul penal remarcă faptul că instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a o admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile, întrucât, la materialele cauzei este anexat un acord privind plata despăgubirilor de asigurare din 22.11.2019 potrivit căruia a fost constatată mărimea prejudiciului real cauzat în mărime de 6 100 lei eliberată în contul lui Țaranu Lidia (f.d. 203, 204, vol. I). Această împrejurare, dar și dezacordul succesului părții vătămate, Țaranu Lidia referitor la mărimea prejudiciului constatată de SC „Moldasig” SA face imposibilă

calcularea revindicărilor solicitate de prima în cadrul judecării cauzei penale, din care motive, acțiunea civilă corect a fost admisă în principiu, cu posibilitatea adresării ulterioare a părților în ordinea procedurii civile.

Cât privește mărimea compensației pentru prejudiciu moral determinat de către instanța de apel, Colegiul penal menționează că atunci când partea solicită repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, instanța este obligată să soluționeze acțiunea în cadrul procesului penal, or nu există careva impedimente la stabilirea cuantumului acestuia, întrucât reieșind din circumstanțele cauzei, partea urmează a fi despăgubită proporțional suferințelor suportate.

Așadar, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În cauza dedusă judecării, instanța de apel întemeiat a concluzionat că suma de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este suficientă și proporțională consecințelor nefaste de ordin fizic și psihic suportate de Țăranu Lidia după decesul fiicei sale, iar solicitarea în mărime de 1 500 000 lei a fost reținută ca fiind exagerată și temei pentru o îmbogățire fără justă cauză (f.d. 130, vol. II).

Astfel, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs conchide că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii recurate în sensul solicitat de succesorul părții vătămate, Țăranu Lidia și, prin urmare, recursul vizat se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului Bulgaru Ruslan și de către Țăranu Lidia – succesorul părții vătămate Țăranu Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Bulgaru Ruslan XXXXX*, din motiv că recursul avocatului Cazacu Dumitru în numele inculpatului Bulgaru Ruslan este declarat peste termen, iar recursul succesorului părții vătămate – Țăranu Lidia este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *27 mai 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

